

Vzor kost'

N	kost'	kost-i
G	kost-i	kost-í
D	kost-i	kost-iam
A	kost'	kost-i
L	o kost-i	o kost-iach
I	kost'-ou	kost'-ami

Podľa vzoru *kost'* sa skloňujú podstatné mená ženského rodu zakončené v nominatíve jednotného čísla na

- *c*, napr.: *noc – noci*, výnimky: *obec – obce, pec – pece*,
- *s*, napr.: *hus – husi*. Sem patrí aj slovo *Ves – Vsi*, ktoré sa už vyskytuje len v názvoch, napr.: *Spišská Nová Ves – Spišskej Novej Vsi*,
- *v*, napr.: *obuv – obuvi*. Sem patrí aj časť českých miestnych názvov ženského rodu – aj v slovenčine sú ženského rodu, napr.: *Boleslav – Boleslavi, Břeclav – Břeclavi, Čáslav – Čáslavi, Soběslav – Soběslavi, Vratislav – Vratislavi, Zbraslav – Zbraslavi*. Niekedy sa nesprávne vnímajú, akoby boli mužského rodu.
- *p*, napr.: *otep – otepi*,
- *-ost'*, napr.: *ľúbosť – ľúbosti*. Sem patrí aj pomnožné podstatné meno *vnútornosti – vnútorností*,
- *-st'*, napr.: *časť – časti*, výnimky: *čelust' – čeluste, kyst' – kyste, päst' – päste*,

d'alej

- slová *reč – reči, seč – seči, Ľuboreč – Ľuboreči, meď – medi, beľ – beli, sol' – soli, hluš – hluši, myš – myši, voš – vši, lož – lži*,
- **miestne** podstatné mená zakončené na *-šť*, napr.: *Budapešť – Budapešti*. **Všeobecné** podstatné mená zakončené na *-šť* sa skloňujú podľa vzoru *dlaň*, napr.: *púšť – púšte*,
- tieto slová zakončené na *-r*: *jar – jari, Sibír – Sibíri, zver – zveri*,
- tieto slová zakončené na *-ť*: *chuť – chuti, ortuť – ortuti, plet' – pleti, rukoväť' – rukováti, smet' – smeti, smrť' – smrti, snet' – sneti, spleť' – spleti, svojet' – svojeti*.

Podstatné meno *pamät'* sa skloňuje takto:

N	pamät'	(ľudske) pamäti; (počítačové) pamäte
G	(ľudskej) pamäti; (počítačovej) pamäte	pamätí
D	pamäti	pamätiam
A	pamät'	(ľudske) pamäti; (počítačové) pamäte
L	o pamäti	o pamätiach
I	pamät'ou	pamät'ami

Skloňovanie slov *hrst'*; *hned'*, *tvár*, *mysel'* a *raž* pozri vo vzore *dlaň*.

V prípone *-ev* je pohyblivé *e*, napr.: *cirkev* – *cirkvi*, *red'kev* – *red'kvi*. Pohyblivé *e/o* je aj pri niektorých iných slovách, napr.: *česť* – *cti* (z pôvodného *čsti*), *lest'* – *lesti/l'sti* (častejší je tvar *lesti*), *voš* – *vši*, *lož* – *lži*, *Ves* – *Vsi*.

Slovo *nepamät'* sa používa len v ustálenej konštrukcii *od nepamäti*. Slovo *počesť* sa používa len v ustálenej konštrukcii *na počesť* (*na poctu*).

Slovo *cirkev* má v datíve a v lokáli množného čísla nepravidelné prípony *-ám*, *-ách*: *cirkvám*, *o cirkvách*.

V inštrumentáli množného čísla je vždy prípona *-ami*, napr.: *vecami* – *veemi*.

Vzor *kosť* ustupuje. Mnohé slová z neho prechádzajú do produktívneho vzoru *dlaň*. Úplne prešlo napr. slovo *mlad'*, čiastočne napr. slovo *mysel'*. Niektoré slová sa menia na podstatné mená ženského rodu zakončené na samohlásku, napr.: *mrkev*, ktoré dnes má tvar *mrkva*.

Zdroje: *Morfológia slovenského jazyka 1966*, *Slovenské slovníky SAV*, internet

Autor: Peter Hukel